

Klynge fem og seks i Horizon Europe

Horizon Europes [arbejdsprogrammer](#) for 2021-2022 er langt om længe blevet offentliggjort og kan findes på [Funding & Tenders Portal](#). Af Horizon Europes samlede budget på 95,5 mia. EUR (707 mia. DKR), lanceres der indkaldelser for 14,7 mia. EUR (109 mia. DKR) i programmets første to år.

Horizon Europes overordnede formål er at sikre europæisk konkurrencedygtighed ved at støtte fri forskning samt strategisk og anvendt forskning, mobilitet for forskere og innovation.

Horizon Europe består af tre søjler. Søjle 1, Excellent Videnskab, skal sikre fremragende grundforskning og forskermobilitet. Søjle 2, Globale Udfordringer og Industriel Konkurrenceevne, har fokus på løsninger til strategisk vigtige samfundsudfordringer på alt fra sundheds- til fødevarerområdet, klima og kultur. Og Søjle 3, Innovativt Europa, beskæftiger sig med test, demonstration og opskalering af innovative løsninger – herunder er blandt andet EIC-programmerne, som virksomheder i Østdanmark kan søge.

Under søjle 2 er der seks tematiske programmer, som i det nye program kaldes klynger. Hver af disse klynger har sit eget arbejdsprogram. Under hvert af disse arbejdsprogrammer er der beskrevet en række ønskede effekter – også kaldet destinationer.

Indholdet i de seks arbejdsprogrammer i søjle 2, kan læses ud af [den strategiske plan](#), der blev lanceret i marts i år. Planen sætter retning for EU's investeringer i Horizon Europe og binder de projekter, der skal implementeres i programmet, sammen med Europa-Kommissionens politiske mål og prioriteter. Det gælder fx målene om, at Europa skal være det første klimaneutrale kontinent i 2050, at der skal ske en genopretning af økonomien og en digital omstilling.

Klynge fem: klima, energi og mobilitet

Det ambitiøse mål om klimaneutralitet i år 2050 adresseres med 15,2 mia. EUR til forsknings- og innovationsprojekter, der kan accelerere den grønne og digitale omstilling af vores økonomi, industri og samfund gennem programmets femte tematiske klynge, hvor universiteter, regioner, kommuner og virksomheder kan søge støtte til projekter, der bekæmper klimaforandringer og øger Europas innovations- og konkurrenceevne i energi- og transportsektoren.

Klyngens aktiviteter skal understøtte implementeringen af [Paris-aftalen](#) og [FN's Verdensmål](#) samt bidrage direkte til realiseringen af prioriteterne i [European Green Deal](#). Derudover skal aktiviteterne bidrage til at gennemføre [EU-missionerne](#) for tilpasning til klimaforandringer, rene have samt klimaneutrale og intelligente byer.

Horizon Europes [arbejdsprogram](#) for klynge fem for 2021-22 indeholder beskrivelser af de seks destinationer, 18 indsatsområder og de første 188 projektopslag, herunder emnets spændvidde og forventet effekt samt praktiske oplysninger om budget og betingelser. 98 projektopslag vil blive offentliggjort i 2021 og 90 i 2022. Derudover forventes yderligere 14 opslag offentliggjort i andet halvår af 2021. De første projektopslag har deadline til september 2021. Alle jer, der har læst med i udarbejdelsen af arbejdsprogrammerne, skal være særligt opmærksomme på at tjekke ansøgningsfristen, da flere blev ændret i sidste øjeblik pga. forsinkelserne med offentliggørelserne.

Der kan søges tilskud til EU-projekter inden for seks hovedområder, der benævnes destinationer.

Destination 1: Klimaforskning hvor Kommissionen ønsker at bane vejen for et modstandsdygtigt og klimaneutralt samfund og økonomi gennem klimaforskning på højt niveau og anvisning af veje til forebyggelse af og tilpasning til klimaforandringer samt adfærdsændringer. EU ønsker hermed at bevare sin førerposition inden for international klimavidenskab og samtidig at være med til at fremme den globale klimaomstilling.

Destination 2: Tværsektorielle løsninger på grøn omstilling hvor Kommissionen lægger op til et øget samspil mellem de emissionstunge transport- og energisektorer for at skabe større synergieffekter i klimaindsatsen og accelerere den grønne omstilling. Man forventer, at et større tværsektorielt samspil kan fremme udviklingen af innovative økosystemer og løsninger, der både understøtter overgangen til ren energi og emissionsfri transportformer.

Destination 3: Bæredygtig, sikker og konkurrencedygtig energiforsyning som skal fremme en mere effektiv, ren, bæredygtig, sikker og konkurrencedygtig energiforsyning søger Kommissionen nye løsninger inden for intelligente forsyningsnet og energisystemer baseret på vedvarende energi.

Destination 4: Effektivt, bæredygtigt og inkluderende energiforbrug hvor Kommissionen vil sikre en effektiv og bæredygtig energiidnyttelse, der er tilgængelig for alle. Det søges realiseret gennem projekter, som bidrager til udviklingen af et rent energisystem og en retfærdig omstilling af energisektoren med særligt fokus på bygningsmasse og industrien.

Destination 5: Emissionsfrie og konkurrencedygtige transportløsninger hvor Kommissionen giver tilskud til projekter, der bidrager til nulemission for transportmidler på land, i vand og i luften. Målet er at udvikle klimaneutral og miljøvenlig mobilitet på tværs af alle transportformer og samtidig styrke transportsektorens konkurrenceevne på det globale marked.

Destination 6: Transport og intelligente mobilitetsløsninger for passagerer og varer hvor målet er at skabe sikre, integrerede, inkluderende, robuste, klimaneutral og bæredygtige mobilitetssystemer for borgere og varer. Det søges realiseret gennem brugerorienterede teknologier og services, herunder digitale teknologier og avancerede satellitbaserede luftfartstjenester.

Projekttyper

De hyppigste projekttyper i Horizon Europe er fortsat 1) forsknings- og innovationsprojekter (RIA), der udvikler ny viden og teknologi, 2) innovationsprojekter (IA), der demonstrerer, tester og udruller innovative løsninger og/eller 3) koordinations- og støtteprojekter (CSA), der skaber læring, netværk og policy.

I klynge fem lægges der op til flest RIA-projekter (49%) efterfulgt af IA-projekter (39%), CSA-projekter (11%) og co-finansierede partnerskaber (1%).

Partnerskaber

I klynge fem vil partnerskaber blive brugt som et middel til at geare EU-midler og accelerere den grønne og digitale omstilling. Der lægges op til co-programmerede partnerskaber inden for batteriudvikling, bygningsmasse, nulemission for vej- og søtransport samt integreret og automatiseret mobilitet; co-finansierede partnerskaber inden for ren energi og bæredygtig byudvikling;

og endelig institutionaliserede partnerskaber inden for fornyelse af jernbanenettet, ren luftfart og hydrogen. [Du kan læse mere om de forskellige typer partnerskaber her.](#)

Klynge seks: Fødevarer, bioøkonomi, naturressourcer, landbrug og miljø

Udover klimakrisen, er den helt store udfordring faldet i biodiversitet. Det er et af hovedspørgsmålene i klynge 6, som adresserer hvordan vi forvalter vores naturressourcer på en måde, så vi kan opnå EU's klimamålsætninger og samtidig sikrer biodiversiteten og sund mad til alle? Gennem grundlæggende forandringer af vores økonomi og samfund i både land og by skal klynge 6 være med til at begrænse skadevirkninger på miljøet, stoppe og vende nedgangen i biodiversitet og sikre bedre forvaltning af vores naturressourcer, mens der tages højde for udviklingen i både land og by og sikres sund mad til alle. Gennem cirkulær økonomi og bæredygtig bioøkonomi skal CO₂-udledningen nedbringes, samtidig med, at der sikres modstandsdygtige, inklusive og demokratiske samfund, som giver alle borgere handlekraft til grønne og digitale forandringer. Klyngen har fokus på lokale og regionale løsninger og skal bl.a. understøtte de mål, der er udstukket i EU's [biodiversitetsstrategi for 2030](#) og [Jord til Bord-strategien](#).

Klynge 6 indeholder over 200 ansøgningsopslag, som er fordelt på 19 indkaldelser inden for syv destinationer:

Destination 1: Biodiversitet og økosystem-tjenester skal sætte biodiversiteten på rette kurs mod genopretning inden 2030. Dette skal bl.a. understøttes gennem bedre indsigt i årsagerne til nedgangen i biodiversiteten og ved at støtte innovative tilgange til økosystemers genopretning.

Destination 2: Fair, sunde og miljøvenlige fødevarer systemer fra primær produktion til konsum handler om at sikre bæredygtige, sunde og inklusive fødevarer systemer. Alle aktører fra jord (eller vand) til bord skal indtænkes, så der sikres mere bæredygtighed hele vejen fra landmanden over i fx forarbejdning, emballering, brugen af restprodukter over til at sikre sund kost for borgerne og undgå madspild.

Destination 3: Sektorer for cirkulær økonomi og bioøkonomi handler det om at sikre mindre affald og mere værdi ved at forlænge levetiden og bevare værdien af produkter og materialer. Destinationen skal bl.a. fremme bæredygtige biobaserede systemer, hvor biomasse fra land og hav bruges til cirkulære biobaserede materialer og produkter med lavt CO₂-aftryk.

Destination 4: Rent miljø og ingen forurening skal være med til at forebygge, stoppe og fjerne forurening af jord og vand, da dette er en forudsætning for at tackle både klimakrisen og genoprette biodiversiteten.

Destination 5: Klimaindsatser inden for jordbrug, hav og vand har fokus på behovet for tværfaglig forskning for at belyse klimaforandringerne indvirkning på land- og havmiljø, naturressourcer mv., og de afvejninger og synergier der er mellem fx sundhed, fødevarer sikkerhed, økosystemer og biodiversitet.

Destination 6: Modstandsdygtige, inkluderende, sunde og grønne landdistrikter, kyst- og bysamfund skal sikre Kommissionens mål om "[En økonomi, der tjener alle](#)". Der er fokus på inklusiv udvikling i land-, kyst- og byområder, så det sikres, at ingen bliver efterladt på

perronen, når der implementeres Green Deal-initiativer. Bottom-up samfundsstyret innovation er i fokus og digitalisering spiller en central rolle i destinationen.

Destination 7: Innovativ styring og administration, miljøobservationer og digitale løsninger for at støtte den Grønne Pagt. De transformationer, som er en forudsætning for Den Grønne Pagts målsætninger, kræver, at der stilles information og viden til rådighed. Den syvende og sidste destination om Innovativ styring og administration, miljøobservationer og digitale løsninger for at støtte den Grønne Pagt, skal derfor være med til at sikre, at den administrative og politiske forvaltning får adgang til de nødvendige informationer og løsninger.

Der er samlet afsat 1,87 mia. EUR (13,8 mia. DKR) til projekter i klynge 6 i perioden 2021-2022, og de første indkaldelser har allerede frist 6. oktober 2021, mens 2022-indkaldelserne har frist 15. februar. Klynge seks' samlede budget for hele perioden 2021-2027 er på 9 milliarder EUR.

Nyttige links:

Se eller gense CDEU's webinar [60 minutter om Horizon Europe](#)

Se eller gense [Kommissionens informationsmøder om klynge fem og seks](#)